

Socialdepartementet

Svar på skriftlig fråga E8/2024

De nordiska regeringarna har tagit emot en skriftlig fråga från Nordiska rådets Gränshindersgrupp om gränshinder kopplade till den nordiska biståndskonventionen (E8/2024). Bakgrunden är att det framkommit att fyra gränshinder som varit prioriterade av Gränshindersrådet sedan 2014–2020 inte fått någon avklaring från berörda ministrar. De fyra gränshindren är: Flytt för institutionaliserade personer, Färdtjänst för funktionshindrade, Personlig assistent vid flytt samt Flytt med fordon för personer med funktionsnedsättning.

Nordiska rådets Gränshindersgrupp vill ställa följande frågor till ansvarig minister:

- När beräknar ministern att dessa gränshinder kan avskrivas som avklarat enligt ovan givna definition?
- Kan ministern ge Nordiska rådets Gränshindergrupp en uppdaterad arbetsprocess över hur arbetet med dessa hinder fortskridit vid utredningen av revideringen av den nordiska biståndskonventionen sedan 2015?

Nedan följer svaret från de nordiska regeringarna:

Avskrivningar av tre av de aktuella gränshindren är kopplade till den pågående revideringen av den Nordiska konvention om socialt bistånd och sociala tjänster (biståndskonventionen). Denna revidering innehåller en rad komplexa frågor som innehåller både ekonomiska aspekter, samt juridiska såsom hur biståndskonventionen förhåller sig till EU-lagstiftningen. Ämbetsmannakommittén för social- och hälsopolitik (ÄK-S) har i september 2023 tillsatt en arbetsgrupp som har i uppgift att formulera förslag på hur man ska gå vidare med arbetet med biståndskonventionen. Förslagen ska vara så pass konkreta att de politiska ledningarna i respektive land och

självstyrande områden kan ta ställning till förslagen. Arbetsgruppen har också i uppgift att i samband med beskrivningen av förslagen att revidera konventionen och beskriva dess konsekvenser, även undersöka om, och i så fall föreslå hur dessa tre gränshinder kan lösas genom en revidering av konventionen. Arbetsgruppen ska presentera sitt förslag till fortsatt arbete och plan för beslutsprocess senast vid ÄK-S första möte 2025. Gränshindret Flytt med fordon för personer med funktionsnedsättning är inte kopplat till arbetsgruppens mandat. ÄK-S behöver se över om gränshindret kan hanteras och avskrivs i samband med hanteringen av översynen av biståndskonventionen. Mot bakgrund av att arbetet pågår och att de kommande förslagen kommer att behöva stämmas av och diskuteras i ländernas politiska ledningar innan ÄK-S kan gå vidare med arbetet, är det svårt att närmare ange när avskrivningar kan bli aktuella.

Beträffande arbetsprocessen tillsatte ÄK-S 2015 en revisionsgrupp med uppgift att utarbeta ett utkast till ny Nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster. Vid ÄK-S möte i september 2017 presenterades revisionsgruppens förslag till en reviderad konvention och det konstaterades att det fanns EU-rättsliga frågor i förhållande till konventionen som behövde utredas. Vid ÄK-S möte i februari 2019 gav ämbetsmannakommittén sekretariatet mandat för att initiera ett analysarbete relaterat till EU-rättsliga problemställningar som uppkommit i förbindelse med revisionen av biståndskonventionen. Uppdraget gick ut på att belysa EU:s externa kompetenser i relation till revideringsförslaget till biståndskonventionen. Uppdragstagaren, docent i Europarätt och lektor i statsrätt vid Stockholms Universitet, Jaan Paju presenterade den juridiska analysens slutsatser för ÄK-S i februari 2023. Den juridiska analysen avseende revideringsförslaget av biståndskonventionen i förhållande till EU-lagstiftning ger inget entydigt svar på hur man borde gå vidare i frågan. ÄK-S beslutade därför att sekretariatet i samarbete med Sverige och det isländska ordförandeskapet skulle ta fram ett förslag till mandat till den arbetsgrupp som nu arbetar med frågan.

Camilla Waltersson Grönvall